

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Limanowej II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Kulik

Protokolant: st. sekr. sąd. Jolanta Surdziel

w obecności Prokuratora: Mirosława Kazany

po rozpoznaniu w dniach 27.03.2019 r. i innych sprawy karnej:

R. G. (1) s. J. i W. z d. G.

ur. (...) w S.

oskarżonego o to, że:

I. w dniu 4 czerwca 2018r. w S. rejonu (...) w ruchu lądowym prowadził ciągnik rolniczy C-330 bez numerów rejestracyjnych będąc w stanie nietrzeźwości o stężeniu sięgającym I badanie 1,35 promila, II badanie 1,11 promila, III badanie 0,93 promila zawartości alkoholu we krwi

- to jest o przest. z art. 178a § 1 k.k.

II. w dniu 4 czerwca 2018r. w S. rejonu (...) kierował wobec J. P. (1) groźby karalne – pozbawienia życia , które to groźby z uwagi na agresywność sprawcy i okoliczności zdarzenia wzbudziły w zagrożonym uzasadniona obawę ich spełnienia , a nadto w tym samym czasie i miejscu popychał, kopał oraz uderzał ręką i sznurem wymienionego pokrzywdzonego doprowadzając go do przewrócenia się na ziemię, w następstwie czego spowodował u niego obrażenia ciała w postaci stłuczenia lewego barku oraz ramienia, które naruszają czynności jego narządów ciała i rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni

- to jest o przest. z art. 157 § 2 k.k. i 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

I. Uznaje oskarżonego R. G. (1) za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt I zarzutów, przy czym przyjmuje, że w czasie jego popełnienia oskarżony znajdował się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 1,6 promila, tj. uznaje oskarżonego za winnego popełnienia przestępstwa z art.178a§1 k.k. i na mocy powołanego przepisu ustawy wymierza oskarżonemu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69§1 k.k. i art. 70§1 k.k. warunkowo zawiesza oskarżonemu na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata.

II. Na mocy art. 42 § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonego R. G. (1) środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 (czterech) lat i na mocy art. 43§3 k.k. zobowiązuje oskarżonego do zwrotu posiadanego dokumentu prawa jazdy do właściwego miejscowo i rzeczowo urzędu.

III. Na mocy art. 43a § 2 k.k. zobowiązuje oskarżonego R. G. (1) do wykonania świadczenia pieniężnego na cel społeczny przez zapłatę kwoty 5.000 zł (pięć tysięcy złotych) na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

IV. Na mocy art. 43b k.k. orzeka wobec oskarżonego R. G. (1) środek karny w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie odpisu wyroku na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w S. przez okres 30 (trzydziestu) dni.

V. Na zasadzie art. 414 § 1 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 i 10 kpk umarza postępowanie karne przeciwko oskarżonemu R. G. (1) o czyn opisany w pkt II zarzutów i zakwalifikowany jako przestępstwo z art. 157 § 2 k.k. i art. 190§ 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., a to z uwagi na brak skargi uprawnionego oskarżyciela oraz brak wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej, a kosztami procesu w tej części obciąża Skarb Państwa.

VI. Na zasadzie art. 627 k.p.k. zasądza od oskarżonego R. G. (1) na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w wysokości 1248,62 zł (jeden tysiąc dwieście czterdzieści osiem 62/100 złotych) tytułem zwrotu wydatków oraz 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem opłaty.

II K 333/18

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Limanowej z dnia 27.03.2019r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Oskarżony R. G. (1) mieszka w S. rej. (...). Posesja oskarżonego położona jest tam po jednej stronie drogi powiatowej, zaś po drugiej stronie tej drogi oskarżony posiada pole, do którego prowadzi droga osiedlowa, której jest współwłaścicielem. Z drogi tej oprócz oskarżonego korzystają, tj. jeżdżą i chodzą tą drogą, wszyscy mieszkańcy znajdującego się po obu jej stronach osiedla oraz właściciele pól położonych powyżej. Przy skrzyżowaniu tej drogi z drogą powiatową położony jest dom rodziny P., z którą oskarżony pozostaje w konflikcie.

/dowody: częściowo wyjaśnienia oskarżonego R. G. (1) k. 108, zeznania świadków J. P. (2) k. 133/2, J. Ś. k. 134, B. S. k. 134/2, T. S. k 134/2, P. P. k. 151/2, A. P. k. 152/

W dniu 4.06.2018 r. oskarżony R. G. (1) w godzinach popołudniowych pracował ciągnikiem na swym polu położonym po drugiej od jego zabudowań stronie drogi powiatowej i w trakcie tej pracy pił piwo.

/ dowód: wyjaśnienia oskarżonego R. G. (1) k. 108/

Około godziny 18.00 oskarżony wracał z pola do domu, a kiedy dojechał do domu rodziny P. i zobaczył tam J. P. (1), to zatrzymał ciągnik i nie wyłączając ciągnika zsiadł z niego.

Po tym, jak oskarżony zsiadł z ciągnika, to doszło wówczas do zdarzenia, które objęte było zarzutem postawionym oskarżonemu w pkt II aktu oskarżenia, w zakresie którego postępowanie zostało umorzony w wyroku obejmującym także czyn będący przedmiotem niniejszego uzasadnienia.

Podczas zdarzenia pomiędzy oskarżonym, a J. P. (1), do wymienionych podbiegł P. P., który poczuł do oskarżonego silną woń alkoholu i aby w związku z tym uniemożliwić oskarżonemu dalszą jazdę, podbiegł do ciągnika i unieruchomił go wyciągając kluczyk ze stacyjki, po czym o zdarzeniu telefonicznie powiadomił policję. Na koniec zajścia oskarżony leżał na ziemi, skąd został podniesiony przez sąsiadkę B. S. i swego siostrzeńca J. P. (3), a następnie został odwieziony do swego domu samochodem typu (...) przez nieustalonych mężczyzn.

/dowody: zeznania świadków J. P. (2) k. 133, J. Ś. k. 30- 31, 134, B. S. k . 134/2, T. S. k 134/2, J. P. (1) k. 16- 17, 150, P. P. k. 5- 6, 151/2, A. P. k. 10- 11, 152/

Na miejsce zdarzenia przybyli około godz. 18.15 policjanci KP w T., m.in. policjant M. C.. J. P. (1), A. P., P. P. i J. Ś. opisali policjantom przebieg zajścia oraz poinformowali, że R. G. (2) kilka minut wcześniej kierował nietrzeźwy

ciągnikiem. W związku z taką informacją policjanci udali się do miejsca zamieszkania oskarżonego, którego zastano siedzącego przed domem. Podczas rozpytania oskarżony powiedział policjantom, że pracował w polu ciągnikiem i wypił przy tym jakieś dwa piwa, natomiast nic nie mówił o tym, aby po przywiezieniu go do domu, a przed przyjazdem policjantów miał pić jeszcze wódkę i piwo. Policjanci przeprowadzili badanie kontrolne trzeźwości oskarżonego tzw. manualne i wpisali do protokołu tej czynności, że oskarżony oświadczył, iż przed badaniem wypił 1 litr piwa. Ponieważ oskarżony zgłaszał złe samopoczucie to policjanci wezwali karetkę pogotowia, która przewiozła oskarżonego do szpitala w L..

/dowody: zeznania świadka M. C. k. 43- 44, 135, notatka urzędowa k. 1, protokół badania stanu trzeźwości k. 2/

Około godz. 19.00 do szpitala w L. przybyli policjanci, którym oskarżony odmówił poddania się badaniu na zawartość alkoholu w organizmie. W takiej sytuacji od oskarżonego trzykrotnie, w odstępach godzinnych, pobrano krew do badania na zawartość alkoholu. Wyniki badania tej krwi wykazały że: o godz. 20.45 we krwi oskarżonego znajdowało się 1,34 ‰ alkoholu, o godz. 21.45 we krwi oskarżonego znajdowało się 1,11 ‰ alkoholu, o godz. 22.45 we krwi oskarżonego znajdowało się 0,93 ‰ alkoholu.

/dowody: protokoły pobrania krwi k. 40- 42, wyniki badania krwi k. 37- 38, 14, notatka urzędowa k. 14/

Wyniki zawartości alkoholu we krwi oskarżonego oznaczają, że przy przyjęciu, iż pomiędzy zaprzestaniem kierowania ciągnikiem, a pobraniem krwi do badań oskarżony nie pił wypił alkoholu, to nietrzeźwość oskarżonego około godz. 18.00, czyli wówczas, gdy przestał kierować ciągnikiem, wynosiła od 1,6 ‰ do 1,9 ‰ alkoholu we krwi. Leki, jakie podano oskarżonemu w szpitalu przed pobraniem od niego krwi do badań, nie miały wpływu na wyniki badania krwi. Jednocześnie wyniki zawartości alkoholu we krwi oskarżonego nie odpowiadały takim ilościom, rodzajowi i czasowi spożytego alkoholu, jakie oskarżony podał w swych wyjaśnieniach.

/dowód: opinia biegłego sądowego toksykologa A. O. k. 157- 159/

Oskarżony R. G. (1) był w chwili przypisanego mu czynu karany za przestępstwo karnoskarbowe, za które wymierzono mu karę grzywny.

/dane o karalności k. 168/

Oskarżony R. G. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzuconego mu przestępstwa z art. 178a§1 kk. Podczas postępowania przygotowawczego oskarżony odmówił składania wyjaśnień. Na rozprawie oskarżony wyjaśnił, że w dniu zdarzenia od godzin porannych pracował ciągnikiem na swym polu, do którego prowadzi droga przy zabudowaniach rodziny P.. Jeżdżąc ciągnikiem po swym polu pomiędzy godziną 16.00 a 17.00 wypił jedno piwo typu mocne o pojemności 0,5 l., po czym około godz. 17.30 wyjechał z pola do domu, a koło domu rodziny P. zatrzymał się i wyłączył ciągnik, bo zadzwonił do niego syn, że on będzie potem pracował tym ciągnikiem. Dalsza część wyjaśnień oskarżonego dotyczyła tego zdarzenia pomiędzy nim, a J. P. (1), co do którego postępowanie umorzono. Odnośnie przestępstwa z art. 178a§1 kk oskarżony następnie wyjaśnił, że po zdarzeniu z J. P. (1) został odwieziony do domu i tam źle się poczuł z powodu bardzo dużego ciśnienia krwi i dlatego zażył lekarstwo, a potem pomiędzy godziną 18.00 a 18.30 wypił 0,5 litra piwa mocnego z wlaną do niego wódką w ilości 100 g. Potem przyjechali do niego na rozmowę policjanci, a ponieważ czuł się coraz gorzej, to karetką pogotowia został odwieziony do szpitala. Ponadto oskarżony podkreślał, że jechał ciągnikiem z pola nie drogą publiczną, tylko będącą we współwłasności jego i jeszcze trzech współwłaścicieli. Oskarżony przyznał przy tym, że nie wie jak rozumieć pojęcie strefy ruchu lądowego.

/wyjaśnienia oskarżonego R. G. (1) k. 58- 59, 108- 109/

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego R. G. (1) tylko w bardzo małym zakresie, tj. co do początkowej ich części o tym, że przed godziną 18.00 pracował na swym polu ciągnikiem i pił wówczas alkohol, a następnie jechał ciągnikiem z pola i dojechał nim do domu rodziny P., albowiem te okoliczności faktyczne były bezsporne. Sąd uznał za niewiarygodne pozostałe wyjaśnienia oskarżonego, dotyczące już bezpośrednio zarzuconego mu przestępstwa z art.

178a§1 kk, czyli co ilości, czasu i miejsca spożytego przez niego alkoholu, tj. że przed zaprzestaniem jazdy ciągnikiem wypił tylko jedno piwo, zaś dalszy alkohol wypił już po powrocie do domu, a przed zabraniem go do szpitala, albowiem w tym zakresie wyjaśnienia te zostały skutecznie podważone pośrednio przez dowody osobowe, a bezpośrednio przez opinię toksykologiczną, co zostanie wykazane przy omówieniu tych dowodów. Ponadto sąd odrzucił pogląd oskarżonego co do tego, że nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa, bo jechał drogą prywatną, do czego sąd szerzej odniesie się także w dalszej części uzasadnienia.

Przede wszystkim, jak już wyżej zasygnalizowano, sąd odrzucił wyjaśnienia oskarżonego o tym, że po zaprzestaniu jazdy ciągnikiem wypił przy domu dodatkową, znaczną ilość alkoholu w postaci piwa z wódką.

Pośrednio zaprzeczyły temu dowody osobowe. Świadkowie P. P. i J. P. (1) zeznali, że podczas zajścia przy ich domu z udziałem oskarżonego, czuli wyraźnie od niego silną woń alkoholu, co spowodowało, że P. P. wyjął ze stacyjki ciągnika oskarżonego kluczyk, aby uniemożliwić oskarżonemu, w jego mniemaniu nietrzeźwemu, dalszą jazdę i zawiadomił o tym policję. Zeznania świadków P. oraz reakcja świadka P. P. świadczą zatem o ich głębokim przekonaniu o ówczesnej nietrzeźwości oskarżonego. Z zeznań świadka M. C., policjanta który dokonał rozpytania oskarżonego przed jego domem i przed przyjazdem karetki pogotowia wynikało, że oskarżony podał, iż wcześniej, podczas pracy ciągnikiem na polu, wypił dwa piwa. Świadek zapisał tę okoliczność w notatce urzędowej oraz w oparciu o nią w protokole badania nietrzeźwości oskarżonego zapisał w rubryce dotyczącej alkoholu wypitego w ciągu ostatnich 24 godzin, oświadczenie przez oskarżonego, że wypił 1 liter piwa. Na rozprawie świadek zeznał natomiast: „Ja w tej chwili nie przypominam sobie, aby oskarżony mówił nam wtedy jeszcze, że powrocie do domu z pola pił wódkę i piwo, ale gdyby to zgłosił to zapisałbym to także w protokole” (k. 135/2). Skoro zatem oskarżony nie zgłosił policjantowi wypytującemu go właśnie o ilość wypitego alkoholu, że pił alkohol także po powrocie do domu, to okoliczność taką należało odrzucić, albowiem z zasad doświadczenia życiowego wynika, że taką okoliczność, jako dla siebie korzystną oskarżony powinien policjantowi zgłosić od razu. Równie nieracjonalnym postępowaniem byłoby wypicie przez oskarżonego dużej ilości alkoholu w sytuacji znacznego podniesienia ciśnienia krwi i po zażyciu lekarstwa, czyli w sytuacji co najmniej zagrożenia zdrowia, co także podważało wersję oskarżonego o dodatkowej konsumpcji alkoholu.

Wersja oskarżonego o dodatkowej konsumpcji alkoholu po zaprzestaniu jazdy ciągnikiem, zaprzeczył bezpośrednio dowód w postaci opinii toksykologicznej. Opinię taką na polecenie sądu opracował biegły sądowy toksykolog A. O.. Po zapoznaniu się z wyjaśnieniami oskarżonego o ilości, rodzaju i czasie wypitego alkoholu biegły dokonał badań tzw. prospektywnych (k. 157- 158), tj. odnoszących wyjaśnienia oskarżonego do dowodów w postaci wyników badania krwi pobranej od oskarżonego, po czym stwierdził jednoznacznie: „Obliczenia prospektywne wykazały, że wersja /../ oskarżonego /../ jest nieprawdziwa bowiem wyniki obliczeń prospektywnych nie korelują z wynikami zawartości alkoholu we krwi oskarżonego” (k/ 159).

W oparciu o omówione powyżej dowody sąd ustalił, że po zaprzestaniu jazdy ciągnikiem obok domu rodziny P., oskarżony aż do czasu pobrania mu w szpitalu krwi do badań, alkoholu już nie pił. Następnie sąd oparł się na drugiej części opinii toksykologicznej, tj. dotyczącej badań tzw. retrospektywnych, dla ustalenia jaka była nietrzeźwość oskarżonego wówczas, gdy jechał ciągnikiem z pola do domu, czyli około godziny 18.00. Biegły wykazał, że mając na uwadze wyniki badania krwi pobranej od oskarżonego i uwzględniając fazę eliminacji alkoholu z organizmu, to ówczesne stężenie alkoholu we krwi oskarżonego oscylowało w przedziale 1,6‰ - 1,9‰.

Sąd uznał dowód w postaci omawianej opinii toksykologicznej za dowód całkowicie wiarygodny, albowiem została ona opracowana przez specjalistę, wywody opinii były jasne i pełne, zaś jej wnioski końcowe stanowcze. Warto zaznaczyć, iż biegły uznał, że leki poddane oskarżonemu w szpitalu przed pobraniem krwi do badań, nie miały wpływu na wyniki zawartości alkoholu we krwi oskarżonego. Trzeba podkreślić, że oskarżony i jego obrońca nie podnieśli wobec przedmiotowej opinii żadnych zarzutów.

Omówione powyżej dowody wykazały zatem, że oskarżony R. G. (1) kierując w dniu zdarzenia ciągnikiem podczas jazdy ze swego pola do domu, znajdował się w stanie nietrzeźwości. Mając na uwadze, że biegły toksykolog określił

tę nietrzeźwość w przedziale 1,6‰ - 1,9‰ oraz kierując się procesową zasadą rozstrzygnięcia wątpliwości na korzyść oskarżonego sąd przyjął, że w chwili zarzucanego czynu nietrzeźwość R. G. (1) wynosiła 1,6 ‰ alkoholu we krwi.

Działanie oskarżonego R. G. (1) wyczerpało także znamię przedmiotowe zarzucanego mu przestępstwa z art. 178a§1 kk co do prowadzenia pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym. Zgodnie z utrwaloną literaturą fachową i orzecznictwem sądowym: „Ruchem lądowym jest nie tylko ruch na drogach publicznych, w strefach zamieszkania, lecz także ruch w miejscach dostępnych dla powszechnego użytku. Trafnie stwierdził SN w postanowieniu z 28.03.2017 r., III KK 472/16, LEX nr 2271447, że: „Przewidziane w art. 178a § 1 k.k. kryterium «ruchu lądowego» należy wiązać nie tyle z formalnym statusem konkretnej drogi, czy też określonego miejsca, lecz z faktyczną dostępnością i rzeczywistym jego wykorzystaniem dla ruchu pojazdów i innych uczestników” (Magdalena Budyń-Kulik, Komentarz aktualizowany do art.178(a) Kodeksu karnego, System Lex). O tym, że droga którą jechał oskarżony jest (za określeniami z przywołanego wyroku SN) faktycznie dostępna i rzeczywiście wykorzystywana dla ruchu pojazdów i innych uczestników, świadczyły wypowiedzi świadków:

- „Ta droga przed domem P., która mój brat jeździ do swego pola należy w największej części do niego, a w częściach do innych współwłaścicieli, którzy także z niej korzystają i dojeżdżają do swych nieruchomości. Tą drogą jeździ np. sąsiad G., inna moja sąsiadka i moja rodzina też z niej korzysta”- świadek J. P. (2) k. 133/2

- „Tą drogą prowadzącą do pól, którą ciągnikiem nadjechał wtedy oskarżony jeździ nie tylko oskarżony, jeszcze inni jeżdżą tamtędy do swych pól /.../Ja nie potrafię wymienić z imienia i nazwiska wszystkich, którzy korzystają z tej drogi do pól, na pewno jeżdżą tamtędy T., S. i inni”- świadek J. Ś. k. 134

- „Z tej drogi osiedlowej, która jest przed domem P. korzystają wszyscy mieszkańcy osiedla” – świadek B. S. k. 134/2

- „Z drogi osiedlowej przy domu P. korzystają wszyscy mieszkańcy osiedla, którzy dojeżdżają nią do swych nieruchomości, nawet ja z niej korzystam” - świadek T. S. k. 134/2

- „Tą drogą do pola jeździ nie tylko oskarżony, ale wszyscy tamtędy jeżdżą” – świadek P. P. k. 151.

- „Z tej drogi, którą nadjechał wtedy oskarżony korzystają wszyscy mieszkańcy osiedla”- świadek A. P. k. 151/2.

Mając powyższe na uwadze, sąd przypisał oskarżonemu R. G. (1) popełnienie przestępstwa z art.178a§1 kk, przy przyjęciu że w chwili tego czynu nietrzeźwość oskarżonego wynosiła 1,6 ‰ alkoholu we krwi.

Co do wymiaru kary:

Za okoliczności łagodzącą sąd uznał, iż oskarżony nie był dotąd karany za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji oraz nie był skazany na karę pozbawienia wolności, a także iż przypisanego mu czynu oskarżony dopuścił się na drodze lokalnej o niewielkim natężeniu ruchu, zaś odcinek tej drogi jakim się poruszał, tj. od swego pola do domu, był stosunkowo niedługi.

Za okoliczności obciążające uznano natomiast uprzednią karalność oskarżonego za przestępstwo umyślne (k. 77, 168), wysoki stopień nietrzeźwości w chwili czynu (dwukrotnie przekraczający ustalony próg stanu nietrzeźwego) oraz utrzymującą się nagminność tego typu przestępstw.

Sąd wymierzył oskarżonemu R. G. (1) jako karę główną karę pozbawienia wolności uznając, że tylko ten rodzaj kary oddziała na oskarżonego wystarczająco prewencyjnie. Ustalono wymiar tej kary na 6 miesięcy uznając, że najbardziej odpowiada to stopniowi winy oskarżonego. Z uwagi na to, że w chwili popełnienia przedmiotowego przestępstwa oskarżony nie był karany na karę pozbawienia wolności, to wykonanie tej kary zostało warunkowo zawieszona na okres 2 lat próby, ponieważ sąd oczekuje, że oskarżony zrozumie jednak naganność i niedopuszczalność swego zachowania i w przyszłości będzie już przestrzegał porządku prawnego, zaś zastosowany okres próby ugruntuje taką jego pozytywną postawę.

Na mocy przepisu powołanego w pkt II wyroku orzeczono wobec oskarżonego obligatoryjny wobec sprawców takich przestępstw, jakie mu przypisano środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat i na mocy art. 43§3 k.k. zobowiązuje oskarżonego do zwrotu posiadanego dokumentu prawa jazdy do właściwego miejscowo i rzeczowo urzędu. Przy ustalaniu wymiaru tego środka miano na uwadze przede wszystkim ustalony, znaczny rozmiar nietrzeźwości oskarżonego.

Na mocy przepisu powołanego w pkt II wyroku orzeczono wobec oskarżonego obligatoryjny wobec sprawców takich przestępstw, jakie mu przypisano środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na cel społeczny przez zapłatę kwoty 5.000 zł (czyli najniższej) na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Z uwagi na probacyjny charakter kary głównej orzeczono wobec oskarżonego R. G. (1) środek karny w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości w sposób określony w pkt IV wyroku.

O kosztach sąd orzekł na zasadzie przepisu powołanego w ostatnim punkcie wyroku, obciążając nimi oskarżonego.